

**БИЗНЕСПРО ФОРУМ:
ДИРЕКТНИ ПРОГРАМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС**

**ТЕМА:
ПРОГРАМА ХОРИЗОНТ 2020,
ИНСТРУМЕНТ ЗА МСП**

**Д-Р НИКОЛА ХРИСТОВИЧ
УПРАВИТЕЛ НА КОНСУЛТАНТСКА И
ОБУЧИТЕЛНА ФИРМА ФИНСИС**

СОФИЯ, 04 юли 2017 г.

СЪЩНОСТ НА ЕВРОПРОГРАМАТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ И ИНОВАЦИИ “ХОРИЗОНТ 2020”

Европрограмата за изследвания и иновации “Хоризонт 2020” (накратко по-долу Х2020) е най-голямата програма на ЕС за периода 2014-2020 г. с бюджет от почти 80 милиарда евро. Тя се нарича още осма рамковата програма на ЕС, тъй като се приема като наследник на предходните 7 рамкови програми за научни изследвания и технологично развитие, както и на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации и на Европейския институт за иновации и технологии.

Х2020 се отличава от своите предшественици със стремежа за обхващане на цялата предпазарна иновационна верига, вкл. приложната наука, бизнес иновациите и справянето с обществените предизвикателства, т.е. трите ѝ приоритетни стъбла.

ХОРИЗОНТ 2020 СЕ СТРЕМИ ДА ПОКРИЕ ЦЯЛАТА ПРЕДПАЗАРНА ИНОВАЦИОННА ВЕРИГА ОТ ДЕЙНОСТИ

ПОКРИВАНЕ НА ЦЯЛАТА ПРЕДПАЗАРНА ИНОВАЦИОННА ВЕРИГА

Целта на Х2020 е да доведе до възможно повече постижения, открития и иновации, които да допринесат ползи за обществото. Тя свързва научните изследвания и иновациите, *пренасяйки идеи от лабораторията до пазара* чрез различни форми за стимулиране на иновациите и подпомагане на процеса на съвместяване на дейността на публичния и частния сектор за постигане на иновации.

Възможностите за финансиране по линия на Х2020 са изложени в работните програми, публикувани в общ цифров портал на ЕС за финансиране за научни изследвания и иновации.

European
Commission

HORIZON 2020

The EU Framework Programme for Research and Innovation

European Commission Horizon 2020

What is
Horizon 2020?

Find
Your area

How to
Get funding?

News

Events

Multimedia

Publications

Project
Stories

Latest news and events

[Register and come to the METRIC Final Conference!](#)

Event date: 19/03/2015

Brussels, Belgium

The objective of the Final Conference is to present key findings on regional Transport Innovation Frameworks, measuring and explaining the performance of regional innovation frameworks, meta-analysis of main principles and typology for regional innovation, regional strategy plan and recommendations. [Read more...](#)

#H2020

[Horizon2020](#) @Horizon2020EU

Trending science: The robot-run hotel (v CORDIS) bit.ly/19duUJ #H2020 #Horizon2020EU

АСОЦИИРАНИ КЪМ ХОРИЗОНТ 2020 СТРАНИ

Х2020 предлага опростен достъп до финансиране на фирми, научни организации, университети, неправителствени организации, общини и други публични институции от всички страни в ЕС и от страни, асоциирани към Х2020 страни, вкл. Исландия, Норвегия, Албания, Босна и Херцеговина, Македония, Черна гора, Сърбия, Турция, Израел, Молдова, а отскоро и Украйна. Швейцария е асоциирана към Х2020 само за дейности, свързани с научни изследвания, а не и с иновации.

КАКВИ МОГАТ ДА БЪДАТ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЕКТИ ПО Х2020

Стандартно изискване на Х2020 е в него да се участва с проектни предложения за:

- Научно-изследователски и иновативни дейности, при които водещи са научни организации, но в някои от тях могат да участват също бизнес, неправителствени и публични организации;

- Иновативни дейности, по които водещи са бизнес-организациите, но в някои от тях могат да участват научни, неправителствени и публични организации.

Масовото принципно правило в Х2020 е, че по тези дейности да могат да участват само консорциуми от поне *три независими юридически лица от поне три страни-членки на ЕС или на асоциирани към Хоризонт 2020 страни.*

Х2020 е много важна и полезна за бизнеса програма, тъй като той може да участва с проекти по нея, както чрез консорциуми с научни и други организации, така и самостоятелно чрез специфичната специално за малки и средни предприятия (МСП) грантова схема "ИНСТРУМЕНТ ЗА МСП (ИМСП)". При тази схема е направено специално изключение от посоченото по-горе принципно изискване за консорциуми и реверанс за МСП. При ИМСП е дадена възможност **ДОРИ ЕДНО ЕДИНСТВЕНО** МСП от страна-членка на ЕС или от асоциирана към Х2020 страна, да може да кандидатства с проект по една от предварително определените теми от ИМСП.

ФАЗИ ПО ИНСТРУМЕНТ ЗА МСП

Инструментът за МСП към Х2020 има три фази. ФАЗА 1 и ФАЗА 2 предлагат безвъзмездно съфинансиране. МСП могат да кандидатстват за съфинансиране по ФАЗА 1 с намерение след успешното ѝ завършване да кандидатстват за безвъзмездно съфинансиране по ФАЗА 2. Може да се кандидатства и направо за безвъзмездно съфинансиране по ФАЗА 2. ФАЗА 3 не предоставя пряко безвъзмездно съфинансиране на проекти, но МСП могат да се възползват от нея за получаване на ефективен достъп до редица косвени форми на подкрепа и услуги, както и от мерки за достъп до финансови механизми, подкрепени от ХОРИЗОНТ 2020, вкл. COSME и др.

ФАЗА 1 НА ИМСП

ФАЗА 1 на ИМСП, наричана още ИДЕЙНА ФАЗА, е за предпроектни проучвания. Тя предлага безвъзмездно съфинансиране за обосновка и проверка на технологичната, практическата и икономическа **осъществимост и приложимост** на иновационната идея/концепция, която представлява новост за индустриалния сектор, за който е предназначена (нов иновативен продукт, процес, дизайн, услуги и технологии или нови пазарни приложения на съществуващи технологии).

ФАЗА 2 НА ИМСП

Проектното предложение на ФАЗА 2, наричана още СЪЩИНСКА ФАЗА, трябва да се основава на подробен бизнес иновационен план, който може да е разработен през ФАЗА 1 или самостоятелно извън нея. ФАЗА 2 е за изпълнение на набор от иновативни дейности, вкл. *демонстрация, тестване, създаване на прототипи, пилотни тестове, мащабиране, миниатюризация, проектиране, подготовка за пускане на пазара, закупуване на оборудване за бъдещо серийно производство и др.* Целта е чрез проекта да се приведе иновационната идея (продукт/процес/услуга и т.н.) към *индустриална готовност и зрялост*, като се подготви за *бъдещо* ефективно въвеждане на пазара.

НИВА НА ТЕХНОЛОГИЧНА ГОТОВНОСТ НА ВХОДА И ИЗХОДА НА ПРОЕКТ ПО ФАЗА 2

ФАЗА 2 изисква иновационната разработка да е достигнала до началото на **Ниво на технологична готовност** (Technology Readiness Levels, накратко TRL) **TRL6** т.е. да е разработена технология или прототип, които са демонстрирани и тествани в съответната близка до реалната оперативна или производствена среда. Чрез проекта е необходимо да се обоснове достигането до **TRL8** или **TRL9**, показващи, че е достигната готовност за въвеждане на продукта на пазара и в най-скоро време след приключване на проекта може да се премина към комерсиализацията му.

БЕЗВЪЗМЕЗДНО СЪФИНАНСИРАНЕ НА ФАЗИ 1 и 2

Безвъзмездното съфинансиране на ФАЗА 1 и ФАЗА 2 обикновено е със 70% интензитет, а само за някои много специални теми може да достигне до 100%.

По ФАЗА 1 се получава безвъзмездно съфинансиране от **50 х. евро**, а по ФАЗА 2 - от 0,5 млн.евро до 2,5 млн.евро.

Срокът за изпълнение на проект по ФАЗА 1 е до 6 месеца, а за ФАЗА 2 е от 12 до 24 месеца.

По ФАЗА 1 авансовото плащане е 20 х.евро, а по ФАЗА 2 може да се договори за такова между 40% и 50%, ако проектът продължава повече от 12 месеца.

ФАЗА 3 НА ИНСТРУМЕНТ ЗА МСП

ФАЗА 3 е насочена към *подкрепа за комерсиализация на иновацията*. Чрез нея се насърчава по-широкото прилагане на иновативните решения в практиката. Подкрепя се финансирането на растеж чрез улесняване на достъпа до публичен и частен рисков капитал, вкл. публично-частни и частни фондове за рисков капитал, бизнес-ангели и др.

ФАЗА 3 *не предоставя пряко финансиране*, но МСП могат да се възползват от различни косвени мерки за подкрепа и услуги, както и от мерки за **достъп до финансови механизми**, подкрепени по Хоризонт 2020, вкл. системата COSME и др.

Бенефициентите по всяка от трите фаза на ИМСП имат право на **КОУЧИНГ-УСЛУГИ**.

СЕСИИ ЗА ПРОЕКТИ ПО ИМПС

Важна и много полезна особеност на ИМПС, че при него кандидатстването по ФАЗА 1 и ФАЗА 2 е организирано по предварително определени 4 сесии годишно, т.е. на всеки 3-4 месеца. При това, ако даден проект не успее да събере достатъчен брой точки на дадена сесия, той може да кандидатства на някоя от следващите сесии като отчете бележките и препоръките от предходното си участие.

Следващата сесия за кандидатстване с проектно предложение по ФАЗА 1 е до 06.09.2017 г., а по ФАЗА 2 следващата сесия е до 18.10.2017 г.

Важно изискване към проектите по Х2020, е че те се представят в типизирана апликационна форма, която е практически почти еднаква за всички отворени теми от трите приоритетни стъбла и по Инструмент за МСП. Специално за проекти по ИМСП тази форма се състои от няколко раздела:

1. **ДОСТОЙНСТВА (EXCELLENCE)**, вкл. концепция, цели, прогрес, методология, работен план в рамките на избраната конкретна тема. Изисква се да се обясни настоящият етап на развитието на проекта и основните моменти, които са довели до него. На тази основа е необходимо да се посочи къде се намира проектът в спектъра на Нивата на технологична готовност (TRL от 1 до 9), “пътната карта” на развитието му до достигане до пазара, както и подходът му за отговаряне на глобалните предизвикателства на пазарните потребности не само в ЕС, но и особено извън него.

2. **ВЪЗДЕЙСТВИЕ (ИМРАСТ)**, вкл. потенциално въздействие + мерки за максимизирането му. Изисква обосновка на подходите за разпространение, комуникация, експлоатация на продукта в и особено извън ЕС. В този раздел се изисква да се опишат:

2.1. Очаквани въздействия върху потребителите и пазарите, вкл. кои нужди на потребителите са били идентифицирани и ще бъдат изпълнени при завършване на проекта;

2.2. Основните икономически ползи за потребителите, т.е. че в сравнение с текущото състояние на пазара ще се направи така, че потребителите да купуват или да инвестират в предложените в проекта иновации;

2.3. Какви комуникационни и други мерки се предлагат за максимизиране на въздействието на иновацията върху целевите потребители на пазара.

3. **ИЗПЪЛНЕНИЕ (IMPLEMENTATION)**, в който се представя:

3.1. Работен план на проекта, вкл.:

- кратко представяне на структура на работния проект;
- синхронизиране на различните работни пакети на плана и техните компоненти;
- подробно описание на всеки работен пакет и на очакваните резултати от него;

3.2. Управленска структура и организация на проекта

3.3. Необходими трудови ресурси и оборудване, вкл. за всеки член на консорциума, ако има такъв;

3.4. Бюджет на проекта, вкл. за всеки член на консорциума, ако има такъв;

3.5. Рискове на проекта и подходи за преодоляването им и др.

4. **ОПЕРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ.** Изисква се:

4.1. Описание на профила и задачите на всяко юридическо лице от консорциума;

4.2. Релевантен профил на ключовите експерти, отговорни за извършване на предложените дейности;

4.3. Списък на релевантни публикации и/или предишни проекти и дейности по предмета на проекта; разполагаема инфраструктура; трети страни-партньори по проекта и т.н.

Важно: Първите три раздела са с лимитиран брой страници (10 при ФАЗА 1 и 30 при ФАЗА 2), а за четвъртия раздел няма лимит.

Проектите по ИМСП се оценяват от привлечени външни експерти с подходяща квалификация, като се изисква поне половината от които да се сменят за следваща сесия.

Оценяването е по два типа критерии:

1. Базови критерии, вкл.:

- 1.1. Оценка на **финансовия капацитет и жизнеспособност** чрез финансови коефициенти, формирани на основа на счетоводните отчети за предходната календарна година (в случая 2016 г.) предимно на координатора.
- 1.2. Оценка на **оперативния капацитет** на основа на данните за компетентност и опит на партньорите по проекта и на техните ключови експерти.

2. НАДГРАЖДАЩИ КРИТЕРИИ на основа на компонентите на апликационната форма:

2.1. Достойнства, вкл. яснота и уместност на целите на проекта и надеждност на предложения подход, обоснованост на концепцията, иновативен потенциал и др.

2.2. Въздействие, вкл. подобряване на капацитета за иновации и за интеграция на нови знания, повишаване на конкурентоспособността на консорциума на европейските и особено на световните пазари, ефективност на предложените мерки за разпространение на резултатите на проекта.

2.3. Качество и ефективност на изпълнението, вкл. обосновааност и ефективност на плана за действие, целесъобразност на разпределение на задачите и ресурсите, степен на допълване на участниците в консорциума, целесъобразност на управлението на риска и иновациите.

Оценката се прави по точки чрез осредняване на оценките на отделните оценители. Изискването е да се постигнат минимум 12 точки от 15 възможни.

ТЕМИ ПО ИНСТРУМЕНТ ЗА МСП-1

По инструмент за МСП има принципно изискване всяко проектно предложение да е само по една от специално подобрани ТЕМИ, които в Работната програма **2016-2017 г.** на ИМПС са 10 на брой от различни области:

1. Открита схема за пробивни иновации в ИКТ
2. Ускоряване на внедряването на нанотехнологии, съвременни материали или усъвършенствани технологии за производство и преработка от МСП
3. Специализирана подкрепа за биотехнологичните МСП за скъсяване дистанцията от лабораторията до пазара

ТЕМИ ПО ИНСТРУМЕНТ ЗА МСП-2

4. Ангажиране на МСП в космическите изследвания и развитие
5. Подкрепа за иновативни МСП в сектора на биотехнологиите за здравеопазване
6. Ускоряване на въвеждането на ИКТ- решения за здраве, качествен живот и стареене
7. Стимулиране на иновационния потенциал на МСП за устойчиво и конкурентоспособно селско стопанство, горско стопанство, хранително-вкусова промишленост и био-секторите

ТЕМИ ПО ИНСТРУМЕНТ ЗА МСП-3

8. Подкрепа на усилията на МСП за развитие на иновативни решения за син (морета и океани)растеж
9. Стимулиране на иновационния потенциал на МСП за ефективна енергийна система с ниски въглеродни емисии
10. Иновационни изследвания на малкия бизнес в областта на транспорта и мобилността в интелигентните градове.

ПОДГОТОВКА НА РАБОТНАТА ПРОГРАМА НА ХОРИЗОНТ 2020 ЗА 2017-2020 г.

В момента тече активно обсъждане на различни нива на варианти на Работната програма, както общо на Хоризонт 2020, така и на неговия Инструмент за МСП и по-общо на направлението “ИНОВАЦИИ ЗА МСП” за следващия подпериод **2018-2020 г.** Целта е тази нова Работна програма да бъде обявена официално през есента на 2017 г.

Специално се обсъжда и възможността за преход от досегашния подход за оценка на проекта “както е подаден” към провеждане на интервюта “лице в лице” на оценителите с кандидати, чиито оценки на проекта им са близки (под и над) прага на приемането му.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО ОЧАКВАМ ВАШИТЕ ВЪПРОСИ И КОМЕНТАРИ

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ:

[https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/;](https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/)

www.finsys.bg.

**ЗА КОНСУЛТАЦИИ, РАЗРАБОТКА И УПРАВЛЕНИЕ НА
ПРОЕКТИ ПО ЕВРОПРОГРАМИТЕ:**

моб.тел. 0888 619863 (Д-р Никола Христович);

0884 849 450 (офис ФИНСИС),

тел. (02) 9819948; 9819954; факс (02) 9866744

e-mail: office@finsys-soft.com; finsys2@mail.bg.

Централен офис на ФИНСИС:

гр. София, ул. Петър Парчевич № 55, ет.1

Локални офиси в Бургас и Банско.